

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/39/2023
Identifikačné číslo spisu:	6922010012
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6922010012.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 28. júna 2023 v Bratislave v trestnej veci obvineného S. K. pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného podanom proti trestnému rozkazu Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 15T/1/2022, z 13. januára 2022 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného S. K. odmieta.

Odôvodnenie

Trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 15T/1/2022, z 13. januára 2022 bol obvinený S. K. uznaný za vinného v bode 1/ zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a v bode 2/ zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pre skutky podrobne rozvedené vo výrokovej časti citovaného rozhodnutia.

Za to bol menovanému uložený podľa § 348 ods. 1, § 41 ods. 1, § 353 ods. 2 písm. a), § 38 ods. 2, § 37 písm. m), § 36 písm. l) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, pričom podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona bol obvinenému súdom uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 3 (troch) rokov.

Obvinený S. K. podal prostredníctvom obhajcu proti trestnému rozkazu súdu prvého stupňa dovolanie, a to s poukazom na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu].

Obvinený v dovolaní v podstate namietal, že nemal možnosť využiť lehotu na zvolenie si obhajcu, pretože v čase keď bol o tom poučený, mu obhajca už bol ustanovený. Navyše nemal ani príležitosť

radiť sa s obhajcom v čase, keď mu bolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia, a preto si musel sťažnosť podať sám, ktorá mu bola následne dozorujúcim prokurátorom zamietnutá. Žiadal preto, aby dovolací súd trestný rozkaz Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 15T/1/2022, z 13. januára 2022 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípadne zvážil vrátenie veci do prípravného konania.

Využívajúc svoje právo podľa § 376 Trestného poriadku sa k dovolaniu vyjadril prokurátor, a síce v tom smere, že navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby dovolanie na verejnom zasadnutí odmietol podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

+ + +

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie má všetky obsahové a formálne náležitosti a či je prípustné a dospel k záveru, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, nakoľko je zrejmé, že v predmetnej veci nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na verejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1.

Z ustanovenia § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že jednou z podmienok pre prípadne „úspešné“ podanie dovolania, ktorú musia oprávnené osoby (okrem ministra spravodlivosti) splniť, je využitie ich zákonného práva na podanie riadneho opravného prostriedku (s výnimkami uvedenými v druhej a tretej vete tohto ustanovenia). Nesplnenie tejto podmienky je neodstrániteľnou vadou dovolania, ktorá má za následok odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Najvyšší súd preto konštatuje, že ak obvinený S. K. v konaní vedenom pred Okresným súdom Rimavská Sobota riadne nevyužil svoje právo podať proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa opravný prostriedok, deklaroval tak svoju „spokojnosť“ s trestným rozkazom vo všetkých jeho výrokoch (nič na tom nemení skutočnosť, že obvinený vzal späť pôvodne podaný odpor, čo súd prvého stupňa zobral na vedomie a následne nadobudol trestný rozkaz právoplatnosť).

V takom prípade sa použije záver, že obvinený sa v ďalšom konaní nemôže procesne účinným spôsobom (podaním dovolania) domáhať ochrany svojich práv, ak sa v predchádzajúcich štádiách konania o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral (*vigilantibus leges sunt scriptae* - zákony sú napísané pre bdelych, treba byť bdely, aby sme mohli ochrániť svoje právo, *vigilantibus iura* - právo je na strane ostražitých, *vigilantibus non dormientibus iura subveniunt* - právo pomáha bdelym, nie spiacim).

Najvyšší súd dopĺňa, že pod podaním riadneho opravného prostriedku v predmetnom konaní by napriek tomu nebolo možné rozumieť „len“ využitie práva podať odpor proti trestnému rozkazu podľa § 355 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku. Odpor podaný obvineným proti trestnému rozkazu nie je možné stotožňovať s pojmom riadny opravný prostriedok (ktorého uplatnenie je požadované ustanovením § 372 Trestného poriadku) z dôvodu, že priamo nevyvoláva prieskumné konanie týkajúce sa rozhodnutia, proti ktorému smeruje. Podanie odporu je procesný úkon, ktorým strana v konaní pred súdom odmieta „skrátenu“ formu predmetného trestného konania a s ktorým zákon v dôsledku jeho včasného podania

osobou na to oprávnenou ukladá súdu povinnosť prejednať vec na hlavnom pojednávaní v zmysle § 355 ods. 1 a ods. 3 Trestného poriadku. Naopak, pod riadnym opravným prostriedkom treba rozumieť podanie odvolania proti rozsudku, ktorým by súd rozhodol po zrušení trestného rozkazu na základe riadne a včas podaného odporu prednesením obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní - R 8/2011.

Najvyšší súd uzatvára, že nakoľko obvinený v konaní pred okresným súdom nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, nesplnil tak podmienku pre podanie dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku. Táto právna skutočnosť súčasne predstavuje neodstrániteľnú vadu konania, ktorú by nebolo možné napraviť ani po výzve podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd ustálil, že v danom prípade nebola splnená základná podmienka na podanie dovolania obvineným. Preto nezostalo najvyššiemu súdu nič iné, ako dovolanie obvineného S. K. odmietnuť podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.